

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Т.М. Сторожук

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку,
Університет державної фіскальної служби України

Перехід економіки України на ринкові засади господарювання здійснюється нерівномірно в різних галузях та сферах діяльності. На наш погляд лісове господарство найменше змінилось з часів командно-адміністративної економіки, тому потребує швидкого та радикального реформування. Така економічна реформа повинна забезпечити функціонування лісового господарства на засадах ринкових економічних систем. При цьому важливим є досвід інших передових країн світу щодо організації лісового управління і державної підтримки лісового господарства. Глибокого вивчення потребує досвід країн-сусідів (зокрема країн Європейського союзу), країн зі значним відсотком державної власності лісів (наприклад, Канада) та країн, які мають високий рівень організації лісового менеджменту і які є найбільшими експортерами лісових матеріалів.

На думку багатьох вчених та практиків в галузі лісового господарства, реформування галузі потребує вдосконалення механізму фінансування лісового господарства з урахуванням регіональних особливостей, вдосконалення системи оподаткування, оновлення системи продажу необробленої деревини тощо[1]. Державне агентство лісових ресурсів скаржиться на недостатнє бюджетне фінансування для покриття витрат лісових господарств. Безумовно, для стабільного розвитку лісової галузі потрібне відповідне фінансування. Проблема фінансування галузі пов'язана з особливостями лісового господарства, особливо те, що виробничий процес передбачає поєднання сил природи і господарювання людини та довготривалий період вирощування лісу. Немає і спільної стратегії розвитку галузі: деревообробники шукають вільний ринок, а екологи вимагають створювати нові заповідники. Пріоритетним завданням є пошук шляхів самостійного виживання державних лісогосподарських підприємств на основі реальної оцінки їх конкурентної позиції на ринку та обґрунтування адекватних управлінських рішень відповідно

до ринкової кон'юнктури. Але не всі мають можливість і ресурси для самофінансування. Лісові підприємства на півночі і заході країни здатні покривати свої витрати за рахунок продажу деревини, а лісові господарства у південній і східній частинах України через незначну лісистість (до 5%), де ліси виконують функцію попередження пилових бур, ерозії і виникнення пустель, ведення лісового господарства є нерентабельним і потребує державної підтримки.

Г.Я. Ільницька-Гикавчук [2, с.16] одним з джерел інвестування лісового господарства бачить Фонд лісових ресурсів, який доцільно створити на державному та обласному рівнях за рахунок таких джерел, як трансферти з бюджету та фондів охорони навколишнього природного середовища, штрафи і санкції за порушення лісового законодавства, плата за спеціальне використання лісових ресурсів та інше. Держлісагентство презентувало стратегію сталого розвитку та реформування української лісової галузі на період до 2022 року, згідно з якою пропонується створити Лісовий фінансовий фонд для фінансування проектів у цій сфері, що дозволить відомству своєчасно боротися з лісовими шкідниками і реагувати на спалахи захворювань лісу, вести збалансоване лісове господарство, проводити лісову інвентаризацію і облік тощо. Досвід передових країн Європи свідчить, що науково-обґрунтоване ведення лісового господарства, раціональне комплексне використання лісових ресурсів в поєднанні з ефективними заходами їх збереження і відтворення незалежно від форми власності і призначення, стає важливим підґрунтям створення власної еколого-економічно орієнтованої системи фінансування лісовирощування [1, с.622]. Це вимагає обліку ресурсного потенціалу лісогосподарських підприємств і науково-обґрунтованого нормування користування ресурсами та послугами лісу. Визначальну роль в даному плані має організація бухгалтерського обліку деревних та недеревних ресурсів лісогосподарських підприємств та їх грошова оцінка.

Важливим кроком в досягненні збалансованого ведення лісового господарства є побудова прозорого ринку деревини, орієнтованого на невиснажливе, раціональне лісокористування та стимулювання поглибленої переробки деревини. Важливе значення при цьому має розвиток системи електронного обліку деревини за всіма етапами її руху від моменту зрізу в лісі до одержання готової продукції деревообробної промисловості.

Тому виникла необхідність розробки законопроекту щодо створення державного фонду розвитку лісового господарства з визначенням джерел його наповнення. Функціонування лісового фонду, як незалежного фінансового інструменту, дозволить забезпечити безкомпромісну достовірність лісовпорядкування, залучити кошти інвесторів і міжнародних організацій.

І. Синякевич [3] вважає неефективним використання державного фінансування підприємствами лісового господарства. Основний недолік державної фінансової підтримки лісового господарства в Україні автор вважає у тому, що кошти Державного бюджету розподіляються між лісокористувачами без урахування пріоритетності окремих видів робіт для відтворення і використання лісових ресурсів. У зв'язку з цим варто законодавчо затвердити порядок фінансування підприємства лісового господарства. «Кошти, що їх виділяють на підтримку лісового господарства, треба не розподіляти між лісокористувачами, а спрямовувати на фінансування конкретних проектів, орієнтованих на підвищення ефективності лісового сектора економіки. У фінансуванні лісового господарства України повинна зростати роль довгострокових пільгових кредитів, які в кінцевому підсумку повинні потіснити систему прямого безповоротного фінансування»[3].

Крім того, оподаткування лісової галузі України має виконувати стимулюючу функцію замість фіскальної спрямованості, яка є зараз. При цьому, варто посилити контроль з боку незалежних громадських структур, місцевих органів влади та наукових установ. Отже, державна підтримка лісового господарства має мати чітке цільове призначення, охоплювати ліси усіх форм власності і бути спрямована на розвиток сталого лісового господарства

Література:

1. Мостепанюк В.А., Гайдучок Т.С. Фінансування лісового господарства України в контексті європейського досвіду //Аграрна наука, освіта, виробництво: європейський досвід для України.С.619-622.
2. Ільницька-Гикавчук Г. Я. Фінансовий механізм екологічно збалансованого лісокористування. Автореферат дис. на здобуття наук. ст. к. е.н. спец. 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. Рівне – 2009.23с.
3. Синякевич І. Державна підтримка лісового господарства в країнах європейського союзу. Яка вона має бути в Україні? <https://www.derevo.info/content/detail/103>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський державний аграрно-економічний
університет
УО «Гродненский государственный университет
имени Янки Купалы»
Запорізький національний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Збірник наукових праць
за матеріалами міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СИСТЕМА
ТА СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В КРИЗОВІЙ
ЕКОНОМІЦІ»**

21-22 березня 2019 року

ДДАЕУ
м.Дніпро

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

Днепровский государственный аграрно-экономический
университет

УО «Гродненский государственный университет
имени Янки Купалы»

Запорожский национальный университет

Национальный университет «Львовская политехника»

Одесский национальный университет
имени И.И. Мечникова

Сборник научных трудов
по материалам международной научно-практической
интернет- конференции

**«ФИНАНСЫ, БАНКОВСКАЯ СИСТЕМА
И СТРАХОВАНИЕ : СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ
И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В КРИЗИСНОЙ
ЭКОНОМІКЕ»**

21-22 марта 2019г.

ДГАЭУ
г.Днепр

УДК 336.77

Фінанси, банківська система та страхування в Україні:
стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій
економіці: Збірник наукових праць за матеріалами
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції,
21-22 березня 2019р.- ДДАЕУ, 2019.- 255с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми та перспективи фінансування, розвитку банківської та страхової сфери в умовах кризової економіки. Збірник рекомендується для ознайомлення з результатами досліджень студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, а також фахівцям-практикам, які цікавляться питаннями розвитку фінансової, банківської та страхової сфер в цілому, так і окремих підприємств різних галузей економіки.

УДК 336.77

Матеріали друкуються в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів. Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

Материалы публикуются в авторской редакции. Взгляды, изложенные в публикациях, являются исключительно позицией авторов. Ответственность за научный уровень публикаций, обоснованность выводов, достоверность результатов, наличие плагиата несут авторы.

© Автори текстів, 2019

© ДДАЕУ, 2019

Мета конференції – залучення зацікавлених осіб до обговорення актуальних проблем і перспектив фінансування, інвестування, кредитування та страхування; інтеграція теоретичного і практичного досвіду зарубіжних і вітчизняних фахівців у галузі фінансування, банківської та страхової справи.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

КОБЕЦЬ А.С. – голова, доктор наук з держуправління, професор, ректор Дніпровського державного аграрно-економічного університету (ДДАЕУ);

ГРИЦАН Ю.І. – доктор біол. наук, професор, проректор з наукової роботи ДДАЕУ (заступник голови)

ПАВЛОВА Г.Є. – доктор екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки ДДАЕУ (заступник голови);

КАТАН Л.І. – доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ, (заступник голови)

ЧЕРЕП А.В. – доктор екон. наук, професор, декан економічного факультету Запорізького національного університету, академік Академії економічних наук

БОНДАРЧУК М.К. – доктор екон. наук, професор кафедри фінансів Національного університету «Львівська політехніка»

ДЕМЧУК Н.І. – доктор екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДДАЕУ

ЖУРАВЛЬОВА Т.О. - канд. екон. Наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

ПЛАТОНЕНКО О.І. – канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку Гродненського державного університету імені Янки Купали, Республіка Білорусь